

اخبار

اخبار کانون وکلای دادگستری خراسان رضوی و جنوبی

*برگزاری انتخابات کانون وکلای دادگستری و ترکیب کمیسیون ها

انتخابات کانون وکلای دادگستری خراسان رضوی و جنوبی در تاریخ سی ام آبان ماه هزار و چهارصد برگزار گردید. در این انتخابات، هفتصد و ده نفر از وکلای کانون مشارکت داشته و در پایان اعضای هیئت مدیره مشخص و ترکیب اعضای کمیسیون‌های مختلف نیز تعیین شدند.

۲۵۸

اعضای اصلی یازدهمین دوره هیئت مدیره کانون وکلای خراسان:

جناب آقای دکتر مجتبی زاهدیان - رییس

جناب آقای محمد مشتاقی - نایب رییس

جناب آقای مرتضی علیزاده جواهری - بازرس

جناب آقای دکتر سید محسن حسینی پویا - عضو اصلی و منشی هیئت مدیره

جناب آقای دکتر عباس شیخ الاسلامی - عضو اصلی

جناب آقای دکتر رضا معبودی نیشابوری - عضو علی البدل

جناب آقای مسعود خراشادی زاده - عضو علی البدل

خانم نسرین ولی زاده - عضو علی البدل

دادسرای انتظامی کانون:

آقای حسن حسن زاده - دادستان انتظامی

آقای محسن ذوقدار - معاون دادسرای انتظامی

خانم‌ها فاطمه احمدی - حمیرا امانیان - فاطمه عربشاهی و اسماء موسوی - آقایان علی موشکاف - محمود خوشخو - حسین معصومی - احمد محسنیان - رضا راد - علی طلعتی - و ابوذر ابراهیم زاده به عنوان دادیاران دادرسی انتظامی

دادیار اجرای احکام: آقای حسین لاری

الف - شعبه اول دادگاه انتظامی کانون:

آقای غلامحسین خوش طینت - رئیس شعبه اول

آقای حسن صادقی - آقای رضا کامل نیا - اعضای اصلی شعبه اول

ب: شعبه دوم دادگاه انتظامی:

آقای جواد اعظم صادقی - رئیس شعبه دوم

آقایان حسن ساختمان و قاسم ناظمی - اعضای اصلی شعبه دوم

ج: شعبه سوم دادگاه انتظامی:

آقای شهاب ضرغامی - رئیس شعبه سوم

آقای حمید نیکو و خانم فائقه حسینی طباطبایی - اعضای اصلی شعبه سوم

د: شعبه چهارم دادگاه انتظامی:

آقای حمیدرضا میرزاجانی - رئیس شعبه چهارم

آقای رضا وفایی و محمدتقی صفاری - اعضای اصلی شعبه چهارم

ه: شعبه پنجم دادگاه انتظامی:

خانم فاطمه لقمانی نژاد - رئیس شعبه پنجم

آقای حسین کاظمی و خانم ویدا خلیلی دوست تمام - اعضای اصلی شعبه پنجم

کمیسیون کارآموزی:

آقای علی اصغر مرادی گوارشکی - رئیس کمیسیون

اعضای کمیسیون کارآموزی: آقایان محمدتقی صفری - حسین بهرامی زاده - محمد

عبدی - محمدمسعود ملازمیان - محمد مهدی جوقة سالار - سیدمجتبی ارادتی - دکتر

سیدنورالدین حیدری منش - علیرضا امامی روشناوند - علیرضا قدیری - امیرحسن

شهریاری و محسن مرادی گوارشکی و خانم‌ها فاطمه اردکانی- مینا آل شیخ- راضیه اکبرزاده- نسرين دلیری

اداره معاضدت قضایی:

جناب آقای محمدرضا حسنی رییس اداره معاضدت

اعضاء: آقایان عباس صبور- آریا خاکساران- موسی اسماعیلی- افشین براتی- امیر عباس سعید افخم الشعرا- رضا اسحاقی- احد غفاری- وحید وارسته- پوریا شیرخانی- عبدالرضا پیل زو- حمید محمدزاده- علی عباسی- مجید مرادپور- سیدمحمد شمس- علیرضا اخوان صفار- سعید اسدی- مهدی ناصر- محمد علی ضیائی- عبدالحسین نوعی سرچشمه- احمد اخلاقی- سعید عمثریک- مهدی محمدی علی آبادی- علی افشار طرقي- محمدعلی رضائی- حسین رحیمی- محمد ایمانی نژاد- یونس موسوی- احمد چشم براه- محمد ارقبایی- سیدمحسن حسینی- حسن محمدی- امیرهاشم احمدی و خانم‌ها- معصومه معجونئی- زهرا دلبری- افسانه عطار- تینا رادبین- مهرانگیز خندان- آمنه نعمانی- رویا رحیمی- عصمت فرخنده- الهام رضایی- مریم براتیان- سیده نازنین سازش- فاطمه عدالتی اسمعیل زاده- فاطمه سعادت غلامی- مرضیه رحیمی- الهام اشتری- سمانه زیدکاشانی- نازنین سالار تلکی- ملیحه شایسته فر- فرزانه صفری- فائزه کریم دادی- مهناز اسراری- فاطمه فریدنیا- سیدمرجان کلالی- ملیحه خالقی- عاطفه گوجه حصاری- زهره قسیمي- ناهید دهقان بنادکی- بی بی اعظم حسینی- سیده مرجان حسینی- عاطفه نادرنژاد

کمیسیون آموزش و تحقیقات:

آقای جواد پوراحمدی- رییس کمیسیون آموزش و تحقیقات
اعضا آقایان: امیر تاج الدین- دکتر حسین تاجی- مجید آقایی- احسان لطفی- حسین حسینی مدرس- مجید حسن پور- محمد ابراهیمی فیزیکی- مرتضی زاده تراب-

بهزاد پرکتون - میلاد عزیزاده جواهری - علی حیدریان - مصطفی مدرس چهارطاقی
و خانم مریم کارگر کرمی

هیئت بازرسی:

آقای هادی چراغی به عنوان رییس هیئت بازرسی

اعضاء خانم‌ها و آقایان: مهری قنبرنیا - حسین پنجه بند - محسن ابراهیمی - علیرضا
مؤمنی - نفیسه اصولی صفار - فاطمه مرادی - ریحانه جلالی - آتوسا ارجمند - معصومه
ایشم - محمدعلی رضایی - علی طیبی - محمدعلی رحمانی - رویا صداقت شریفی - بیژن
شیبانی - علی اکبر شعبان پور - سیدسمیع اتقانی

اعضاء کمیسیون ورزشی:

آقای سیدمحمد مهدی گرجی نیا - رییس هیئت ورزشی

اعضاء آقایان و خانم‌ها: الهام اشتری - سیدمحمد طباطبایی - علی اصغر نیزاری - علی
شریعتمدار - مهسا موسوی - افشین پیوندی - حبیب اله حذیفی - جمشید تقوی
- محمدعلی سهرابی مهر و جواد برگی

کمیسیون صلح و سازش:

آقای حسن مسگرانی رییس کمیسیون صلح و سازش اعضا آقای محمد مشتاقی

مرکز داوری:

عاطفه دادخواه رییس مرکز داوری

اعضاء آقایان علیرضا بنی هاشم - دکتر محسن سیرغانی و علیرضا طلاقی

کمیسیون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم:

آقای محمد مهدی نوروبی - رییس کمیسیون پیشگیری

اعضاء خانم‌ها و آقایان: محدثه کرایه چیان - مجتبی آزادی - مجید نجات زادگان
عید گاهی - علیرضا ریحانی - مهری باغ آجونی - محمدرضا قانعی

کمیسیون حقوقی و قضایی:

آقای دکتر علی فتوحی راد

اعضاء خانم‌ها و آقایان: دکتر سعید محسنی - دکتر احمد احمدی - دکتر محمدعلی
داوریار - حمید صباح مشهدی - دکتر محمد مهدی صفاکیش - حسن ابراهیمی - علیرضا
رون زاد - خشایار کسرائی - امیر قبدیان - محمد جوان - ابراهیم رضاقلی زاده

کمیسیون پارلمانی:

آقای علی نجاتی مقدم رئیس کمیسیون پارلمانی

اعضاء آقایان سید محمد حسینی - محمد نفر - دکتر رضا شیران خراسانی و خانم الناز

نساری

روابط عمومی و انفورماتیک:

آقای سید محمد طوسی به عنوان مدیر روابط عمومی

نماینده شورای اجرائی:

آقای دکتر سید محسن حسینی پویا

هیئت تحریریه فصلنامه وکیل مدافع:

آقای دکتر عباس شیخ الاسلامی - مدیرمسئول

آقای دکتر فرهاد شاهیده - سردبیر

همکاران آقایان و خانم‌ها: دکتر محمد عابدی - دکتر محسن سیرغانی - دکتر سمیه
رحمانیان - دکتر مجتبی زاهدیان - دکتر مسعود خراشادی زاده - دکتر رضا معبودی - دکتر
سید مهدی سیدزاده - محمد مهدی حسینی خواب بین - مرضیه محبی - دکتر سید محسن

حسینی پویا - دکتر کاظم عمارتی - ابراهیم رضا قلی زاده - سید محمد طوسی - سعید نجات زادگان - خانم مرضیه فقیهی کیا - دکتر محمد گنج علیشاهی

کمیسیون حقوق بشر:

آقای وحید بیات مختاری - رئیس کمیسیون حقوق بشر
اعضا آقایان و خانم ها: مرضیه محبی - هاله کشاورز - دکتر رحیم باغبان - سیاوش
علیزاده - دکتر حمیدرضا گوهریان - جمال مختاری - دکتر سیدمهدی مهدی زاده ثانی -
حسین میلانی شیروان

نماینده هیئت مدیره جهت شرکت در مجامع صندوق حمایت:

آقای دکتر کاظم عمارتی

نماینده و مسئول صندوق حمایت در کانون خراسان:

آقای مهدی عامری مقدم

کمیسیون اقتصادی و رفاه:

آقای حسن رضا انتظار یزدی - رئیس کمیسیون اقتصادی و رفاه
اعضاء آقایان: جلال موسوی - مهدی حق خواه - علی نظام خواه - حسین امین داور -
سعید رضوانی

کمیسیون فرهنگ و هنر:

آقای هاشم صحراگرد - رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر
اعضاء آقایان و خانم ها: سیدحمید هروی - حسین سعیدی پور - ویدا و کیلی - سیدمجید
بیات - ارسلان قادری - سیدرضا کلالی سجاوند

مرکز پژوهش های کانون وکلای دادگستری خراسان:

آقای دکتر محمد کاظم عمارتی

احکام محکومیت دادگاه انتظامی

شماره رأی	مشخصات وکیل	شماره رأی	مشخصات وکیل
۹۹-۱/۴۴	* آقای علی اصغر دریادل	۱۴۰۰-۱/۴۵	آقای اباذر جلیلی جشن آبادی
۱۴۰۰-۳/۳	* آقای علی حسینی	۹۹-۴/۲۹	آقای امید براتی میاب
۱۴۰۰-۳/۱۳	* آقای علی حسینی	۹۹-۱/۴۴۶	آقای امیر غفاری زو
۱۴۰۰-۲/۱	* آقای علی عطاریان	۳۳۷-۹۸/۵/۲۰	آقای امیر لعل روشن
۱۴۰۰-۱/۴	* آقای علی نوری	۱۴۰۰-۲/۲	آقای امیر هوشنگ باغبان
۱۴۰۰-۴/۹	* آقای مجتبی سلطانی	۱۴۰۰-۲/۱۴	آقای آرش صولتی
۱۴۰۰-۴/۱۸	* آقای محسن اسلام خراسانی	۱۴۰۰-۴/۱۱	آقای آرش فهیم نیا
۹۹-۴/۳۳	* آقای محمد باغی	۹۹-۴/۳۵	آقای پرویز اللهیاری
۱۴۰۰-۴/۴۰	* آقای محمد باغی	۹۹-۳/۲۶	آقای جلال رسولی مقدم
۱۴۰۰-۴/۳۱	* آقای محمد باغی	۹۹-۱/۵۴	آقای حامد صالحی
۹۹-۴/۳۳	* آقای محمد باغی	۱۴۰۰-۲/۷	آقای حسین حبیبی شهری
۹۹-۴/۳۴	* آقای محمد باغی	۱۴۰۰-۴/۲۵	آقای حسین کمالی
۱۴۰۰-۳/۷	* آقای محمد پریشان	۴۳۱	آقای حسین محمدی قوژدی
۱۴۰۰-۴/۲۴	* آقای محمد مسعودی	۱۴۰۰-۱/۱۳	آقای حمید معین مقانی
۱۴۰۰-۲/۶	* آقای محمدرضا تیموری	۹۹-۱/۵۳	آقای حمیدرضا شهیدی
۱۴۰۰-۴/۲۷	* آقای محمدعلی ثاقب یزدی	۵۷۰-۵۷۲	خانم زهره باقریان
۱۴۰۰-۳/۵	* آقای موسی اسماعیلی	۹۹-۳/۱۹	آقای سیدسمیع اتقانی
۱۴۰۰-۱/۴۷	* آقای مهدی آقایی عطار	۱۴۰۰-۳/۸	آقای سیدعباس رضوانی
۳۸۱-۱۴۰۰/۷/۲ ۵	* آقای مهدی سیار	۱۴۰۰-۱/۹	آقای سیدعلیرضا قدمگاهی
۱۴۰۰-۲/۵	* خانم الناز دهقانیان	۹۹-۱/۵۲	آقای سیدعلیرضا قدمگاهی
۱۴۰۰-۱/۳	* خانم زکیه حسین زاده	۹۹-۱/۵۱	آقای سیدمحمدعلی قرشی یزدی

بخش ششم: تازه ها

تازہ ہا آرای وحدت رویہ ہیأت عمومی دیوان عالی کشور

رأی وحدت رویہ شماره ۸۰۵ - ۱۳۹۹/۱۰/۱۶

تعیین وجه التزام قراردادی به منظور جبران خسارت تاخیر در ایفای تعهدات پولی، مشمول اطلاق ماده ۲۳۰ قانون مدنی و عبارت قسمت اخیر ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ است و با عنایت به ماده ۶ قانون اخیر الذکر، مبلغ وجه التزام تعیین شده در قرارداد، حتی اگر بیشتر از شاخص قیمت های اعلامی رسمی (نرخ تورم) باشد، در صورتی که مغایرتی با قوانین و مقررات امری از جمله مقررات پولی نداشته باشد، معتبر و فاقد اشکال قانونی است. بنا به مراتب، رأی شعبه ۲۵ دادگاه تجدیدنظر استان مازندران تاحدی که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آرا صحیح و قانونی تشخیص داده می شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه ها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.

رأی وحدت رویہ شماره ۸۰۶ - ۱۳۹۹/۱۱/۱۴

در موارد مشمول ماده ۱۵ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰، گرچه پرداخت خسارت به زیان دیده و باز یافت آن از مسبب حادثه، پیش بینی شده است، اما با توجه به اینکه هرگاه زیان دیده، مسبب حادثه و ورود صدمه به خود باشد، پرداخت خسارت به وی و اقدام به بازپس گیری آن، کاری بیهوده و غیر عقلایی است، بنابراین هدف از وضع این ماده حمایت از اشخاص ثالث زیان دیده است نه مسبب حادثه و اصولاً در این قانون، برای رانندگان مسبب حادثه واجد شرایط مذکور در بندهای چهارگانه ماده ۱۵ یاد شده، مزایایی لحاظ نشده است و به

همین علت، این موارد از شمول ماده ۱۱ همین قانون نیز خروج موضوعی دارد. افزون بر این، شرط دارا بودن گواهینامه رانندگی برای پرداخت خسارت به راننده مسبب حادثه در بند پ ماده ۱۰ آیین نامه اجرائی ماده ۳ قانون یادشده پیش‌بینی شده و این آیین نامه به موجب تکلیف مقرر در همین ماده به تصویب شورای عالی بیمه به عنوان مرجع تشخیص موارد خارج از تعهد بیمه‌گر مطابق تبصره ۲ ماده ۲۱ این قانون نیز رسیده است. بنا به مراتب، بیمه‌گر مسئولیتی برای پرداخت خسارت بدنی به راننده مسبب حادثه فاقد گواهینامه رانندگی از محل بیمه‌نامه موضوع ماده ۳ قانون مذکور ندارد و رای شعبه اول دادگاه تجدیدنظر استان قم که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می‌شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه‌ها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازم‌الاتباع است.

رای وحدت رویه شماره ۸۰۸ - ۱۳۹۹/۱۲/۵

مطابق ماده ۴۲۸ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی آرای صادر شده درباره جنایات عمدی علیه تمامیت جسمانی که میزان دیه آن‌ها نصف دیه کامل یا بیش از آن است، قابل فرجام خواهی در دیوان عالی کشور است. اطلاق این ماده شامل آرای صادر شده درباره صدمات متعدد عمدی وارد شده از سوی یک شخص نسبت به دیگری که جمع دیات متعلقه به میزان مذکور باشد، نیز می‌شود. بنا به مراتب، رای شعبه نهم دیوان عالی کشور که با این نظر انطباق دارد و اکثریت آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می‌شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور و دادگاه‌ها و سایر مراجع اعم از قضایی و غیر آن لازم‌الاتباع است.

رأی وحدت رویه شماره ۸۰۹ - ۱۴۰۰/۱/۱۷

با عنایت به تعریف «قاچاق کالا» در بند الف ماده ۱ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات بعدی و تفکیک عناوین «قاچاق» و «نگهداری کالا» در مواد دیگر این قانون از جمله ماده ۲۲ آن، صرف نگهداری مشروبات الکلی خارجی گرچه به عنوان یکی از مصادیق کالای ممنوع جرم و مستوجب مجازات مقرر در ماده ۲۲ قانون یاد شده است، اما از حیث صلاحیت از شمول ماده ۴۴ همین قانون خارج است.

بر این اساس و با توجه به ماده ۳۰۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی و استثنایی بودن صلاحیت دادگاه انقلاب، رسیدگی به بزه یادشده در صلاحیت دادگاه کیفری دو است. بنا به مراتب، رای شعبه سی و هفتم دیوان عالی کشور تا حدی که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می شود.

این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاهها و سایر مراجع اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.

رأی وحدت رویه شماره ۸۱۰ - ۱۴۰۰/۳/۴

مستفاد از مواد ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۴، ۲۲۵ و ۴۵۴ قانون مدنی، چنانچه در ضمن عقد بیع، شرط شود در صورت عدم پرداخت اقساط ثمن در مواعد تعیین شده، فروشنده حق فسخ و استرداد مبیع را دارد، با تحقق شرط و اعمال حق فسخ ولو اینکه خریدار بدون در نظر گرفتن حق فسخ، مبیع را به شخص دیگری فروخته باشد، مبیع باید به بایع مسترد شود و عدم اطلاع خریدار بعدی از شرط مذکور با توجه به درج آن در متن قرارداد، به اقتضای رفتار متعارف اشخاص و حق تقدم مالک، موجب بی اثر شدن شرط و زوال حق مالک اولیه نسبت به عین مال نخواهد بود.

بنا به مراتب، رای شعبه شانزدهم دادگاه تجدیدنظر استان مازندران تا حدی که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آرا صحیح و قانونی تشخیص داده می‌شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوانعالی کشور، دادگاه‌ها و سایر مراجع اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.

رای وحدت رویه شماره ۸۱۱- ۱۴۰۰/۴/۱

با عنایت به مواد ۳۹۰ و ۳۹۱ قانون مدنی، در موارد مستحق للغير در آمدن مبیع و جهل خریدار به وجود فساد، همان گونه که در رای وحدت رویه شماره ۷۳۳ مورخ ۱۳۹۳/۷/۱۵ هیئت عمومی دیوان عالی کشور نیز بیان شده است، فروشنده باید از عهده گرامات وارده به خریدار از جمله کاهش ارزش ثمن، برآید. هرگاه ثمن وجه رایج کشور باشد، دادگاه میزان گرامت را مطابق عمومات قانونی مربوط به نحوه جبران خسارت از جمله صدر ماده ۳ قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹، عنداللزوم با ارجاع امر به کارشناس و بر اساس میزان افزایش قیمت (تورم) اموالی که از نظر نوع و اوصاف مشابه همان مبیع هستند، تعیین می‌کند و موضوع از شمول ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ خارج است.

بنا به مراتب، رای شعبه دوم دادگاه تجدیدنظر استان کردستان تا حدی که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آرا صحیح و قانونی تشخیص داده می‌شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه‌ها و سایر مراجع اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.

رای وحدت رویه شماره ۸۱۲- ۱۴۰۰/۴/۱

مطابق ماده ۳ قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی، صادر کننده باید در تاریخ مندرج در چک معادل مبلغ ذکر شده در آن، در بانک محال علیه وجه نقد داشته باشد و برابر تبصره الحاقی (۱۳۷۶/۰۳/۱۰) به ماده ۲ قانون اخیرالذکر و قانون استفساریه این تبصره مصوب ۱۳۷۷/۹/۲۱ مجمع تشخیص مصلحت نظام، مبدا محاسبه

خسارت تاخیر تادیه بر مبنای نرخ تورم، تاریخ چک است. بنابر این خسارت تاخیر تادیه وجه چک برابر مقررات مذکور که به طور خاص راجع به چک وضع شده است، محاسبه می شود و از شمول شرایط مقرر در ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ خارج است.

بنا به مراتب رای شعبه سی و یکم دادگاه تجدیدنظر استان تهران که تاریخ چک (نه تاریخ مطالبه) را مبدا خسارت تاخیر تادیه دانسته است، به اکثریت آرا صحیح و قانونی تشخیص داده می شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه ها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.

رای وحدت رویه شماره ۸۱۳ - ۱۴۰۰/۵/۱۹

با عنایت به مواد ۱۱۵ و ۱۱۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، هرگاه متهم قبل از قطعیت حکم، توبه کند و ندامت و اصلاح وی برای قاضی محرز شود، در جرایم تعزیری درجه شش، هفت و هشت، مجازات ساقط می شود و در سایر جرایم موجب تعزیر، دادگاه می تواند مقررات راجع به تخفیف مجازات را اعمال کند، اما بعد از قطعیت حکم، موضوع از شمول این مقررات خارج است. بدیهی است، بعد از قطعیت حکم، عفو یا تخفیف مجازات محکومان مطابق بند ۱۱ اصل یکصد و دهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (مشابه آنچه ذیل ماده ۱۱۴ و تبصره ۲ ماده ۲۷۸ قانون یادشده مقرر شده است)، امکان پذیر است. بنا به مراتب، رای شعبه اول دادگاه انقلاب اسلامی گرگان که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه ها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.

رای وحدت رویه شماره ۸۱۴ - ۱۴۰۰/۷/۲۰

با عنایت به سیاق عبارات ماده ۴ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق موادی به آن مصوب ۱۳۷۶/۸/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی، به ویژه عبارت «به هر

نحوی به کشور وارد و یا به هر طریقی صادر یا ارسال نماید» و نیز اینکه در بند ۲ ماده ۱ قانون یادشده کلمه «ارسال» محفوف به کلمات «وارد کردن» و «صادر کردن» است و با توجه به لزوم تفسیر نصوص جزایی به طور مضیق و به نفع متهم، عنوان جزایی «ارسال» مواد مخدر موضوع ماده صدرالذکر صرفاً شامل ارسال این مواد به خارج از کشور می‌شود؛ و فرستادن مواد مخدر مذکور در این ماده از نقطه ای به نقطه ای دیگر در داخل کشور، از شمول این عنوان جزایی خارج است و رفتار ارتكابی متهم، حسب مورد، می‌تواند مشمول عنوان جزایی دیگری قرار گیرد.

بنا به مراتب رای شعبه پنجاهم دیوان عالی کشور تا حدی که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می‌شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه‌ها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازم‌الاتباع است.

رای وحدت رویه شماره ۸۱۵ - ۱۴۰۰/۸/۱۸

با عنایت به تعریف «قسامه» در ماده ۳۱۳ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و اینکه مطابق ماده ۲۰۸ این قانون «حدود و تعزیرات با سوگند نفی یا اثبات نمی‌شود لکن قصاص، دیه، ارش و ضرر و زیان ناشی از جرایم، مطابق مقررات این قانون با سوگند اثبات می‌گردد» و صراحت تبصره ماده ۱۶۰ همین قانون مبنی بر اینکه قسامه «برای اثبات یا نفی قصاص و دیه معتبر است» و همچنین، با توجه به اینکه مطابق ماده ۴۵۶ قانون یادشده، در جنایت بر اعضا و منافع، حق قصاص با قسامه ثابت نمی‌شود، بنابراین، «قسامه» دلیلی است که صرفاً برای اثبات حق خصوصی اشخاص در موارد منصوص معتبر دانسته شده (و نه به طور مطلق) و در نتیجه تعیین مجازات تعزیری برای جنبه عمومی جرم، بر اساس آن، فاقد وجهت قانونی است. بنا به مراتب، رای شعبه هشتم دادگاه تجدیدنظر استان مرکزی تا حدی که با این نظر انطباق دارد، به اکثریت قاطع آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می‌شود. این رای طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه‌ها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازم‌الاتباع است.

رأی وحدت رویه شماره ۸۱۶ - ۱۴۰۰/۹/۱۶

با عنایت به اینکه قانونگذار در ماده ۴۸ قانون امور حسبی، با هدف تسریع در رسیدگی به امور قیمومت، دادگاه محل اقامت محجور را برای رسیدگی به این امور صالح دانسته است، بنابراین، در مواردی که پس از تعیین قیم، اقامتگاه قانونی محجور تغییر کند، دادگاه و دادرسی محل اقامت جدید محجور برای رسیدگی و اقدام به امور مذکور صالح است و مفاد ماده ۵۴ قانون یاد شده با توجه به فلسفه وضع ماده صدرالذکر، منصرف از این موارد است. بنا به مراتب، رأی شعب بیست و یکم و سی و هفتم دیوان عالی کشور تا حدی که با این نظر انطباق دارد، به اکثریت قاطع آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می شود. این رأی طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاهها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازمالاتباع است.

رأی وحدت رویه شماره ۸۱۷ - ۱۴۰۰/۹/۱۶

با عنایت به اینکه برابر ماده ۲۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴، محکومیت به پرداخت دیه در زمره محکومیت های مالی مشمول این قانون است و مطابق دیگر مواد همین قانون، از جمله مواد ۱۰ و ۱۴ آن، دعوای اعسار دعوایی «غیرمالی» است که به موجب دادخواست و به طور مستقل مطرح و رسیدگی می شود و در ماده ۱۴ اخیرالذکر تنها به «مرحله تجدیدنظر» این دعوا اشاره شده است و با توجه به اینکه قابل فرجام بودن آراء دادگاهها، امری استثنایی و نیازمند نص است و در هیچ یک از مقررات مربوط چنین نصی وجود ندارد، بنابراین آراء صادره از سوی دادگاه های کیفری یک در خصوص اعسار از پرداخت دیه، قابل فرجام خواهی در دیوان عالی کشور نیست. بنا به مراتب رأی شعبه چهل و دوم دیوان عالی کشور که با این نظر انطباق دارد، به اکثریت قاطع آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می شود. این رأی طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاهها و سایر مراجع، اعم از قضایی و غیر آن لازمالاتباع است.

تازه‌های قوانین کاربردی

قانون الحاق دو ماده به کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)

ماده ۱- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۴۹۹ مکرر) به کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ الحاق می‌شود:

ماده ۴۹۹ مکرر- هر کس با قصد ایجاد خشونت یا تنش در جامعه و یا با علم به وقوع آن به قومیت‌های ایرانی یا ادیان الهی یا مذاهب اسلامی مصرح در قانون اساسی توهین نماید، چنانچه مشمول حد نباشد و منجر به خشونت یا تنش شده باشد به حبس و جزای نقدی درجه پنج یا یکی از آن دو محکوم و در غیر این صورت به حبس و جزای نقدی درجه شش یا یکی از آن دو محکوم می‌شود.

تبصره ۱- منظور از توهین موارد مندرج در «قانون استفساریه نسبت به کلمه اهانت، توهین و یا هتک حرمت مندرج در مقررات جزائی مواد (۵۱۳)، (۵۱۴)، (۶۰۸) و (۶۰۹) قانون مجازات اسلامی و بندهای (۷) و (۸) ماده (۶) و مواد (۲۶) و (۲۷) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۴» می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه جرم موضوع این ماده در قالب گروه مجرمانه سازمان یافته ارتکاب یابد و یا از سوی مأموران یا مستخدمان دولتی یا عمومی در حین انجام وظیفه یا به مناسبت آن واقع شود و یا از طریق نطق در مجامع عمومی یا با استفاده از ابزارهای ارتباط جمعی در فضای واقعی یا مجازی منتشر شود، مجازات مقرر به میزان یک درجه تشدید می‌شود.

ماده ۲- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۵۰۰ مکرر) به کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ الحاق می‌شود:

مادہ ۵۰۰ مکرر- ہر کس در قالب فرقہ، گروہ، جمعیت یا مانند آن و استفاده از شیوہ‌های کنترل ذہن و القائنات روانی در فضای واقعی یا مجازی مرتکب اقدامات زیر گردد، چنانچہ رفتار وی مشمول حد نباشد، بہ حبس و جزای نقدی درجہ پنچ یا یکی از این دو مجازات و محرومیت از حقوق اجتماعی درجہ پنچ محکوم می‌گردد. مجازات سردستگی فرقہ یا گروہ مزبور مطابق با مادہ (۱۳۰) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ تعیین می‌شود:

ہر اقدامی کہ موجب تسلط روانی یا جسمی بر دیگری شود بہ نحوی کہ فرد مورد بہرہ کشی و سوء استفادہ جنسی، جسمی یا مالی واقع شود و یا در اثر آسیب رسانی بہ قدرت تصمیم گیری فرد و تشویق وی بہ ارتکاب جرائمی از قبیل اعمال منافی عفت، مصرف مشروبات الکلی، مواد مخدر و یا مواد روان گردان، خودآزاری یا دیگر زنی، فرد مرتکب این اقدامات گردد.

ہرگونہ فعالیت آموزشی و یا تبلیغی انحرافی مغایر و یا مخل بہ شرع مقدس اسلام از طرقی مانند طرح ادعای واهی و کذب در حوزہ‌های دینی و مذہبی از قبیل ادعای الوہیت، نبوت یا امامت و یا ارتباط با پیامبران یا ائمہ اطہار (علیہم السلام).

تبصرہ ۱- تأمین مالی و یا ہر نوع حمایت مادی دیگر از گروہ‌های موضوع این مادہ با آگاهی از ماہیت آنها موجب محکومیت بہ حبس درجہ پنچ و جزای نقدی معادل دو تا پنچ برابر ارزش کمک‌های مالی و حمایت‌های مادی ارائه شدہ می‌باشد. چنانچہ مرتکب شخص حقوقی باشد بہ انحلال و پرداخت جزای نقدی مذکور محکوم می‌گردد.

تبصرہ ۲- ارتباط گروہ‌های موضوع این مادہ با خارج از کشور برای دریافت حمایت یا ہدایت‌های تشکیلاتی موجب تشدید مجازات مقرر بہ میزان یک درجہ می‌گردد.

تبصرہ ۳- اموال سردستہ‌ها و اشخاص تأمین کنندہ مالی گروہ‌های موضوع این مادہ کہ ناشی از جرم بودہ یا برای ارتکاب جرم استفادہ یا بہ این منظور تہیہ شدہ باشد و اموال متعلق بہ گروہ‌های مزبور بہ نفع بیت المال مصادرہ می‌گردد.

در صورتی که مشخص شود اموال متعلق به دیگری بوده یا دیگری نسبت به آن صاحب حق باشد و آن اموال به منظور انجام افعال مجرمانه در اختیار اشخاص و گروه‌های مذکور قرار نگرفته باشد، اموال مزبور به مالک یا صاحب حق مسترد و مرتکب معادل ارزش آن به جزای نقدی محکوم می‌شود، و یا چنانچه مشخص شود مجرم نسبت به دیگری دین حال دارد و اموال استفاده شده در ارتکاب جرم یا تهیه شده به منظور ارتکاب جرم، متعلق به خود او است و ناشی از جرم نیست، اموال وی معادل ارزش دین حال به طلبکار یا طلبکاران مسترد و مجرم معادل ارزش اموال مسترد شده به جزای نقدی محکوم می‌شود.

تبصره ۴- امور آموزشی و پژوهشی و سایر اقدامات مشابه به منظور رد و طرد و پاسخگویی به شبهات و نقد عقاید گروه‌های موضوع این ماده از شمول حکم این ماده و ماده (۴۹۹ مکرر) این قانون خارج است.

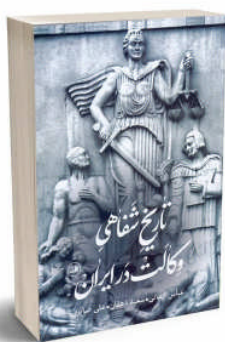
قانون فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و نود و نه مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ به تأیید شورای نگهبان رسید.

تازه های کتاب

کتاب منتخب:

تاریخ شفاهی وکالت در ایران؛ عباس ایمانی، سعید دهقان و علی صابری، تهران، نشر ثالث، چاپ اول، ۱۴۰۰، قیمت: ۱۲۵۰۰۰ تومان.

در این کتاب تلاش شده است تا با گفتگو با برخی وکلای با سابقه، با هدف گسترش تجربیات و عمق بخشیدن به خرد جمعی و حرفه ای وکالت تا حدی تاریخ شفاهی وکالت در ایران تقویت شود. نویسندگان در مقدمه

کتاب اشاره کرده اند که: "... باری ثبت تجربه، هم روشنگرانه است و هم زمینه ساز رشد و نظریه پردازی. به وسیله تاریخ شفاهی می توانیم به انتقال تجربه، انباشت اطلاعات معتبر، فرصت سازی، ممانعت از ضبط روایت های یک سویه، افزایش فهم از رخدادها، به سخن آوردن اهل سکوت، گسترش منابع و انبوه سازی داده ها برای داوری و آگاهی درست، کمک نماییم. بر این اساس، گفتگوهایی با آقایان: نعمت احمدی نسب (حرفه من آسیب دیده و مظلوم واقع شده است)، نورالدین امامی (کار وکالت به تبادل نظر و مشورت نیاز دارد)، سید ابراهیم ثابت قدم (وکیلی موفق است که بر اخلاق سرمایه گذاری کند)، سید محمد جندقی کرمانی پور (سازش بهتر از دعواست)، عبدالصمد خرمشاهی (کار وکیل، بدون احساس، یک جایش لنگ است)، حسن رستگار (مکن مکن لب ما را به شکوه باز مکن) صورت گرفته است.

سایر کتاب‌ها:

۱. امینی، عیسی و رشیدی، امید، تفسیر شرط داوری، انتشارات مجد، چاپ دوم، ۱۴۰۰.
۲. آقای نی، حسین و رستمی، هادی، جرایم علیه مصالح عمومی کشور، انتشارات میزان، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۳. پورعبدالله، محسن، ادعای ثالث نسبت به مبیع، انتشارات دادگستر، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۴. تقی ملا، حسین، معامله به قصد فرار از دین (در حقوق ایران، فرانسه و رویه قضایی)، نشر میزان، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۵. خلیفه، پرویز، رأی خلاف بین شرع (نحوه رسیدگی به آراء خلاف بین شرع)، انتشارات مهر کلام، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۶. رودگر کوهپر، عطاله، آیین توقیف و استرداد اموال ناشی از جرم، نشر میزان، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۷. شاه حسینی انگاسی، رضا، مستثنیات دین در حقوق ایران (نگرشی کاربردی)، انتشارات قوه قضائیه، چاپ چهارم، ۱۴۰۰.
۸. شکوفه، شکری (به کوشش)، برمدار عشق: خاطرات و خطرات وکالت در گفتگو با عبدالصمد خرمشاهی، انتشارات جنگل، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۹. صفیان، سعید، شناسایی طرفین دعوای مدنی، انتشارات دادگستر، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۱۰. عابدی، احمد، نگرشی کاربردی به حقوق جزای عمومی، انتشارات قوه قضائیه، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۱۱. عبداللهی، حسین و مولاییگی، غلامرضا، حقوق مالیاتی، انتشارات جنگل، چاپ اول، ۱۴۰۰.
۱۲. فتحی، احمد، هنر دفاع، جلد ۱ و ۲، نشر جامه دران، چاپ چهارم، ۱۴۰۰.
۱۳. کریمی پور، ریحانه، دعوای اعتراض ثالث در امور کیفری: رویه‌ها و دکترین، انتشارات قوه قضائیه، چاپ اول، ۱۴۰۰.

۱۴. کی، کریستوفر، هنر استدلال، ترجمه میلاد گازرانی و علی مسعودیان ورزنده، انتشارات
مجد، چاپ دوم، ۱۴۰۰.
۱۵. منصورآبادی، عباس و فتحی، محمدجواد، جعل و تزویر و جرایم وابسته، انتشارات
سمت، چاپ اول، ۱۴۰۰.